

KARAXIA

Pauru Nymerohpyry Karaxia

põkõ Neneryme

Gálatas

Ekarotopõpyry

Omi kurā Jezu Kyrixtu pokō tarose ahtao Romano Nonory poro, tuhkākō juteutōkara a Jezu tonetupuhse Tosēkōme. Mame tōturupitose Jezu poetory tomo zae ehtoh pokō: Moeze nyriphypyry omipona juteutōkara ripory se toh toehse, aípotapihypyry sahkapory se juteu tō samo Jezu poetoryme toto ehtohme (Atos 15.1-33). Moro sā tōsezusezuhse Jezu poetory tomo, Pauru namorepatyamo, Karaxia po.

Sero Pauru nymerohpyry Karaxia põkõ neneryme, mokaro zae pyra exiketō ezuhthome. Tynymerohipyry ae toto amorepāko osenekunohpopypora toto ehtohme. Jezu poetory tō riry se juteu tō sā toh mā repe, yrome moro zae pyra mana. Kynyrirykō ke kure ehsaromepyra sytatose Ritonōpo a. Jezu enetuputyryke rokē kyya xine kuesēkōme kukurākatorýko Ritonōpo mana. Mame Jezu maro kuahtao xine, kuosenetupuhtohkō rīko tyrisenā sā mana. Zae exīko sytatose Ritonōpo a, ekarōko mana.

Sero pape ao

Aosekarotopõpyry 1.1-5

Omi zae Jezu Kyrixtu pokō 1.6-10

Ritonōpo nymenekahpyryme Pauru ehtopo
1.11–2.21

Omi kurā Jezu Kyrixtu poko aroneme Pauru
^{3.1–4.31}
 Omi kurā Jezu Kyrixtu poko, zae ehtoh poko
^{5.1–6.10}
 Etyhpyrymā kure toto ripotopo 6.11-18

¹⁻² Ynymerohpypyry moro onenerykōme. Ywy ase Pauru. Ymaro Jezu poetory tō nase. “Kure pāna matou?” kary se ynanase oya xine. Amarokō Jezu poetory tō matose, Karaxia pōkomo. Āmorepanekōme Jezu Kyrixtu nymenekahpyryme ase, ahno nymenekahpyry kara. Ritonōpo nymenekahpyryme roropa ase. Jezu ēsemākapohpō ropa mokyo.

³ Ynara āko ase Ritonōpo a: “Papa Kapuaono, kure rokē Karaxia pōkō tyriko. Torētyke pyra tyriko toto roropa,” āko ase opoko xine. Morara āko ase roropa Jezu Kyrixtu Kuesēkomo a.

⁴ Kyrixtu kynorihne. Kynosekarone, kyyryppyrykō epehpyryme, Tumy omi poe, Ritonōpo omi poe. Osemazuhme kymarokō tymyhse sā sexine kyyryppyrykomo a. Morara exiryke Kyrixtu toorihse kÿpokatohkōme ropa.

⁵ Morara exiryke ynara kakehpyra sehtone: “Imehxo Ritonōpo mana,” kakehpyra sehtone.

Toiro rokē Kyrixtu omiry mana

⁶ Atasamāko opoko xine ase. Ynara exiryke. Opyno xine Ritonōpo kynexine ipunaka. Morara exiryke Tumūkuru tonehpose aorihtohme omyakākōme, ooryppyrykō epehmatohme, jūme orihipyra oehtohkōme. Yrome axī oeahmahpōkō rumekāko ropa matose. Imehnō omiry ke Kyrixtu

omiry myakamāko matose. Morara exiryke atasamāko ase opoko xine.

⁷ Toiro rokē Kyrixtu omiry mana. Tyorō pyra mana. Yrome imehnō poe matose otupīko. Mokaro mā azahkuru Kyrixtu omiry ekarōko mā toto. Kyrixtu ehtoh azahkuru ekarōko toto.

⁸⁻⁹ Mokaro Kyrixtu omiry azahkuru ekaronanō pahnōko mā Ritonōpo apotoimo htaka. Yna roropa azahkuru Kyrixtu omiry ekaroryhtao yna a, yna pahnōko roropa mā Ritonōpo. Morararo kapu ae Ritonōpo nenyokyhpyry ahtao azahkuru Kyrixtu omiry ekaroryhtao mokyro emāko roropa mā Ritonōpo apotoimo htaka. Morara exiryke morara tykase ywy oya xine. Morara kazomōko ropa ase oya xine, zuaro oehtohkōme, azahkuru āmorepahpōkō tomasēme exīko mana apotoimo htaka, onenetuputyhpyrykō Kyrixtu pokō tpty-orōmase exiryke eya.

¹⁰ Imehnomo a “Kure mase, Pauru” kary etary se hkopyra ase. Yrome Ritonōpo a “Kure mase” kary etary se rokē ase. Emero rokē imehnō jepeme ehtoh pokō jemynyhmary se pyra ase. Emero rokē imehnō epeme se jehtoh pokō jemynyhmaryhtao Kyrixtu omipona pyra exīko ase.

Pauru menekatopōpyry pokō Kyrixtu a

¹¹ Ynara kary se rokē ase oya xine, wekyry tomo, āmorepatorŷko ase Jezu Kyrixtu pokō. Ahno rokē omiry kara ekarōko ase oya xine.

¹² Ahno a pyra tamorepase ywy Kyrixtu pokō. Jezu Kyrixtu a rokē tamorepase ywy, typoko.

¹³ Juaro matose. Pake Jezu poetry tō osanumase ywy, yronymyryme. Kytamurukō omihpyry

omipona ro jahtao, toto htmase ywy. Toto zupise roropa ywy, toto etapatohme, emero toto enahkatohme.

¹⁴ Ymarōkō motye exiase Ritonōpo enetuputyry pokō, kytamurukō omihpyry warohxo roropa exiase. Yronymyrymehxo exiase kytamurukō namorepatopōpyry pokō.

¹⁵ Mame Ritonōpo a tymenekase ywy, kypyno xine toexiryke. Exipyra ro jahtao waku ao ro jah-tao, tymenekase ywy eya, typoeitoryme jehtohme.

¹⁶ Morarame imeīpo Tumūkuru tonepose ya, Kyrixtu omiry pokō roropa juteutōkara amorepatohme ya, Tumūkuru enetupuhpotohme roropa juteutōkara a. Morara exiryke imehnomo a ytopyra exiase oturupose Jezu pokō.

¹⁷ Jerusarē pona ytopyra exiase roropa oturupose, osemazuhme Jezu Kyrixtu nymenekatyamo a, imehnō amorepananōme. Mokaro a ytopyra exiase oturupose. Topoh rokē Arapia pona ytoase. Morotoino Tamaxiku pona ropa ytoase.

¹⁸ Oseruao tyeimāse ahtao Jerusarē pona ytoase ropa, oturupose Peturu a. Asakoro semana imaro exiase, joturupory pokō eya.

¹⁹ Imehnō Jezu Kyrixtu nymenekatyā maro pyra exiase. Tiaku maro rokē exiase, Kuesēkō akoronŷpyry maro.

²⁰ Ynymerohpyry sero zae. Ajohpe pyra ase. Ritonōpo mā zuaro. Ajohpe pyra jexiry waro mana.

²¹ Morotoino Jerusarē poe Xiria poro ytoase, Xirixia poro roropa.

²² Myaro toytose jexiryke juaro pyra toehse toto, Jezu poetory tomo, Jutea pōkomo.

²³ Imehnō otururu rokē totase eya xine ypoko. “Mokyo Pauru, kyyryhmahpōkō imehnō amorepāko mana, Jezu enetupuhtohme toto a. Pake Jezu enetupuhnanō enahkapory satonōpo mokyo,” kary totase eya xine ypoko.

²⁴ Mame morara kary etaryke tyya xine: “Kure mase Ritonōpo, Pauru mapoiase opoetoryme,” tykase toto ypoko.

2

Pauru oximōtopōpyry pokō imehnō Jezu nymenekatyā maro

¹ Morarame 14me ikonopory taropose ahtao Jerusarē pona ytoase ropa Panape maro. Titu roropa aroase ymaro.

² Ritonōpo omi poe ytoase. Jezu poetory imehxo exiketō maro oturuse ytoase. Mame oximōme yna ahtao, uruase toto juteutōkara amorepatoh pokō ya Kyrixtu omiry pokō, zuaro toto ehtohme, zae jehtoh pokō zuaro roropa toto ehtohme. Toiparo rokē jerohtopōpyry exiryino ynanoturuase oximōme.

³ Mame jepe Titu kyrekume kynexine, juteume pyra. Yrome jāpotapihpypy onysahkapopyra toh kynexine Jezu poetory imehxo exiketomo.

⁴ Morarame imehnō Jezu poetoryme tōsekarorykō se toh nexiase repe. Yna maro tōximōse toto yna omiry etary se toexirykōke. “Jezu poetory ynanase roropa,” nase toto yna a, ajohpe rokene. Yna maro tōximōse tahtao xine Titu āpotapihpypy sahkapyry se nexiase toto, kytamurukō omihpypy omipona yna riry se toexirykōke. Ynara kary se roropa nexiase toto

yna a: “Oty katohme kytamurukō omipona pyra matou Jezu tonetupuhse oya xine ahtao?” kary se nexiase toto yna a. “Kytamurukō omipona ahtao rokē kure exīko sytatose,” kary se nexiase toto yna a.

⁵ Yrome mokaro omipona pyra ynanexiase ipunaka. Kyrixtu omiry azahkuru ekarory se pyra yna exiryke, zae rokē ekarory se oya xine yna exiryke. Naeroro mokaro omipona pyra ynanexiase.

⁶ Yrome Peturu tō Jezu poetory imehxo exiketō kynexine. Mokaro yna ontyoromara nexiase toto. Imehxo exiketō, āko ase. Otarāme ime nymyry pyra nexiase toto. Zuarō pyra ase. Ritonōpo rokē toto waro mana, ikurohtao xine energyke tyya. Mokaro ytyorōmara nexiase.

⁷ Yrome jenetuputyase toto Ritonōpo nymenekahpyryme, juteutōkara amorepaneme Jezu Kyrixtu omiry pokō. Peturu roropa Ritonōpo a tymenekase kynexine juteu tō amorepaneme Jezu Kyrixtu omiry pokō.

⁸ Morara exiryke Ritonōpo jamitunuru poe juteutōkara amorepaneme toehse ywy. Peturu ehtoh sā toehse ywy, Ritonōpo jamitunuru poe, Peturu juteu tō amorepaneme toehse exiryke.

⁹⁻¹⁰ Mame Peturu tō jenetuputyase, Peturu, Tiaku, João, enara. Jezu poetory imehxo exiketō mokaro. Ritonōpo poe juteutōkara amorepaneme jenetuputyase toto. Morara exiryke yna emary apoiase toto, Panape maro, tonetupuhse yna erohtoh tyya xine exiryke. “Amarokō juteutōkara amorepananōme matose. Morararo ynanase, juteu tō amorepananōme ynanase,” nase toto yna

a. “Yrome juteu tō tymōkomoke pyra exiketō eneryhtao oya xine, Jezu poetoryme, akorehmatoko toto,” nase toto ya. Yje, toto akorehmāko ynanase, ase eya xine.

Petru zurutopōpyry Pauru a

¹¹ Moromeīpo Ātiokia pona Petru tooehse ahtao, tutuarōmase ya jarao, azahkuru exiryke.

¹² Ynara kynexine Petru. Osemazuhme aporo juteutōkara maro tōtuhse ynororo aporo. Jezu poetory tō maro tōtuhse. Moromeīpo mokaro maro tōtukuru se pyra ropa toehse ynororo, tyxitapāse toexiryke, Tiaku naropotyā toytose morotona exiryke. Toto hxike toexiryke otuhpyra Petru toehse, mokaro maro, juteutōkara aīpotapihpypy sahkaponanōme Tiaku naropotyā exiryke. Morara exiryke juteutōkara maro otuhpyra toehse Petru. Morara exiryke moro eneryke ya, Petru tutuarōtanohse ya moro pokon, ajoajohpe toehse exiryke.

¹³ Mame imehnō roropa Jezu poetory tō Petru sā toehse roropa toto. Juteutōkara maro tōtukurukō se pyra toehse toto, imehnō juteu tō hxike toexirykōke. Panape roropa toto eneryke tyxitapāse. Mokaro saaro toehse.

¹⁴ Mame zae pyra toto exiry tonese ya ahtao, Jezu Kyrixtu omiry omipona pyra roropa tonese ya ahtao, ynara ase Petru a: “Juteunymyry mase. Yrome juteu ehtoh sā pyra mexiase. Oty katohme matou juteutōkara riry se juteu tamuru omipona? Kytamurukō omipona Jezu poetory tō onyripyra ehtoko,” ase Petru a emero totasēme.

Jezu enetuputryhtao

¹⁵ Ajohpe pyra, imehnō iirypyrymākō sā pyra sytatose, juteume tonuruse kuexirykōke.

¹⁶ Yrome Jezu Kyrixtu enetuputyryhtao rokē kyya xine kukurākatorŷko Ritonōpo mana. Naeroro ynara karyhtao kyya xine: “Moeze nymerohpyry omipona ase,” karyhtao kyya xine, ekurākara ekurehnōko sytatose. Morara exiryke Jezu Kyrixtu tonetupuhse kyya xine kukurākapotohkōme Ritonōpo a. Kyrixtu enetuputyryhtao rokē kyya xine, kukurākatorŷko Ritonōpo mana. Moeze nymerohpyry omipona kuexirykōke pyra kukurākatorŷko mana. Ynara exiryke, Moeze nymerohpyry omipona kukuruhtao kyya xine, kukurākara xine Ritonōpo ekurehnōko mana.

¹⁷ Jezu enetuputyryhtao rokē kyya xine kukurākatorŷko Ritonōpo mana. Moeze nymerohpyry omipona pyra ro kuahtao xine kukurākatorŷko mana. Morara kuahtao xine iirypyryme kuexirykō waro sytatose exīko, juteutōkara saaro. Naeroro: “Oty kara mā Kyrixtu iirypyryme kuahtao xine,” āko sytatou? Arypyra, azahkuru rokē sytatose morara karyhtao kyya xine.

¹⁸ Naeroro iirypyryme jehtopōpyry turumekase ya ahtao, mame unurumekahpyry pokō toehse ropa jahtao Moeze nymerohpyry omipona pyra roropa exīko ase.

¹⁹ Moeze nymerohpyry omipona jexiry jukurākara mana Ritonōpo a. Moro waro ase Ritonōpo omiry sekeremaryke ya. Moeze nymerohpyry omipona exisaromepyra sytatose. Inymerohpyry a totapase ywy. Kyrixtu maro

toorihse ywy wewe pokona, tonetupuhse ya exiryke.

²⁰ Taro ro ase sero nono po, yrome Kyrixtu ymaro mana. Naeroro Ritonōpo mūkuru enetuputyryke sā rokē ytoytōko ase. Pake jehtopōpyry sā pyra, aomipona toeħse ywy. Ypyno toexiryke kynorihne, orihpyra jehtohme. Naeroro aomipona se rokē ase.

²¹ Emero kukurākarykō se Ritonōpo mana. Naeroro: “Kure jyripyra exiko,” kara ase eya. Otarāme imepŷ: “Kure jyripyra exiko,” āko Ritonōpo a, Moeze nymerohpyry omipona kukuru se toexiryke. Morara ahtao, toiparo rokē toorihse Jezu exiry. Mātā kuamoreme xine ekurākasaromepyra sytatose, Kyrixtu poe rokē Ritonōpo poenōme exīko sytatose, enara.

3

Moeze nymerohpyry omipona oexirykō Jezu enetuputyry sā pyra mana

¹ Karaxia pōkomō, putupyra rokē matose. Onoky a tytyorōmase matohu? Joroko tamuru poetory a otarame tonekunohse matose. Jezu Kyrixtu exixihmatopōpyry waro mexiatose repe. Kure kuuruatose moro pokō.

² Toiro ekaropōko ropa ase oya xine, otara kaxīpo oya xine Ritonōpo Zuzenu tomōse āka xine? Moeze nymerohpyry omipona oehxīpo xine? Arypyra, Jezu Kyrixtu omiry etaryke rokē oya xine, menetuputyatose. Mame tonetupuhse oya xine exiryke Ritonōpo Zuzenu tomōse āka xine.

³ Ritonõpo Zuzenu poe rokẽ tonetupuhse oya xine. Ipoe ipoenõme toehse matose. Naeroro oty katohme Moeze nymerohypyry kuhnõko ropa matou seromaroro? Putupyra exiketõ sã rokẽ matose.

⁴ Oryhmarykohtao ro tõseanahtose amarokomo. Ämorepatopõpyrykõ onurumekara mexiatose aporo Jezu poetoryme toehse oexirykõke. Otarâme toiparo rokẽ moseanahtoatose.

⁵ Otätohxo Ritonõpo tyjamitunuru enepõko nah oya xine? Otäto roropahxo Tuzenu ekarõko Ritonõpo na oya xihne? Moeze nymerohypyry omipona oexirykõke pyra Tuzenu ekarõko mana. Tõmiry etaryke rokẽ oya xine, Jezu Kyixtu enetuputyryke oya xine roropa, morara exiryke Tuzenu ekarõko Ritonõpo oya xine mana.

⁶ Morararo Aparão toehse pake. Ynara tymerose pake sero pokon Ritonõpo omiryme: "Ritonõpo tonetupuhse eya, tosême nymyry. Morara exiryke tonetupuhse eya exiryke Ritonõpo roropa kynenene kure exiketyme," tykase.

⁷ Enetupuhtoko, Ritonõpo enetupuhnanõ mä Aparão pakõme nymyry Ritonõpo a.

⁸ Pake ro Ritonõpo tuaro ro, juteutõkara kurãkary pokon tyya. Morara exiryke tõmiry tokarose Aparão a, Tumükuru pokon, enurupyra ro Kyixtu ahtao. Ynara tykase eya: "Jenetuputyryke oya emero pata põkõ rïko ase kure, juteu tomo, juteutõkara, enara," tykase Ritonõpo Aparão a.

⁹ Morara kary etaryke tyya, zae Ritonõpo ehtoh tonetupuhse Aparão a. Morara exiryke kure tyrise ynororo Ritonõpo a. Morararo emero Ritonõpo enetupuhnanõ mana. Kure toto rïko roropa mä

Ritonõpo Aparão kure ritopõpyry saaro.

10 Imehnõ ynara ãko: “Toipe ywy kure, Moeze nymerohpyry omipona jexiryke,” ãko toh mā repe. Morara kananõ mā iirypyryme Ritonõpo a. Ynara tymerose exiryke Ritonõpo omiryme: “Moeze nymerohpyry omipona ehtoko, kokoro rokene. Toiro rokē jomipona pyra awahtao xine iirypyryme ya matose,” me tymerose Ritonõpo omiryme.

11 Morara exiryke emero iirypyryme sytatose, Moeze nymerohpyry omipona pyra toehse kuexirykõke. Moeze nymerohpyry kukuruhtao kyya xine kukuräkara xine Ritonõpo mana. Morara exiryke ynara ãko Ritonõpo omiry: “Tonetupuhse oya xine jahtao okuräkatorýko ase. Orihpýme oritorýko ase, jenetuputyryke oya xine,” ãko kyya xine Ritonõpo mana.

12 Moeze nymerohpyry omipona se exiketõ ynara ãko: “Moeze nymerohpyry omipona ah-tao rokē kure exïko sytatose Ritonõpo a,” ãko toh mā repe. Yrome Jezu enetupuhnanõ morara kara mā toto. Ynara tymerose sero pokon Ritonõpo omiryme: “Moeze nymerohpyry omipona exiketõ, isene exïko toh mana jüme,” tykase.

13 Ynara ãko Ritonõpo tõmipona pyra exiketomo a: “Iirypyryme ya matose ipunaka,” ãko mā eya xine. Yrome Kyrixtu kynorihne kyyrypyrykõ epehpyryme. Morara exiryke ynara tykase Ritonõpo Jezu a: “Iirypyryme mexi ipunaka wewe pokona toxixihmase oexiryke,” tykase. Yrome kyya xine morara kara Ritonõpo mana, kyyrypyrykõ tapoise sã Jezu a exiryke,

kymyakākōme toorihsē toexiryke, kure rokē kuehtohkōme.

¹⁴“Jenetuputyryke oya emero pata pōkō rīko ase kure,” katopōpyry ae ro Aparāo a, toxixihmapose Kyrixtu. Mame Kyrixtu toorihsē exiryke, oya xine roropa juteutōkara a Tuzenu ekarōko mana, Jezu enetuputyryke oya xine.

Ritonōpo nekarohpyry Aparāo a Moeze nymerohpyry sā pyra

¹⁵ Wekyry tomo ynara āko ase enetupuhthome oya xine. Pape merory se kuahtao xine kymōkomohpyrykō esē riry pokō, kuesetykō merōko sytatose pape pokona. Kuepekō roropa tosety merōko moro pokona. Asakoro esety ahtao imep̄y moro onytyoromara mana. Moro onypahpyra roropa mana.

¹⁶ Moro sā ynara tykase Ritonōpo Aparāo a: “Kure orīko ase, apary roropa rīko ase kure,” tykase. “Emero apakomo,” kara Ritonōpo kynexine. Yrome toirō pokō rokē ipary pokō tōturuse Ritonōpo, Kyrixtu pokō rokene.

¹⁷ Ynara āko ase oya xine, osemazuhme tōmiry ekarone Ritonōpo Aparāo a, kukurākarykō pokō, tonetuputyry se kyya xine exiryke. Moromeīpo 430me jeimamyr taropose ahtao tōmiry tymero- pose ropa Moeze a. Yrome tynymeropohpyry Moeze a tōturutopōpyry Aparāo a onytyoromara mana. Onymyakāmara roropa mana.

¹⁸ Ritonōpo nekarory kyya xine topehke pyra mana. Naeroro ynara kananō azahkuru mana: “Moino ro ase, Moeze nymerohpyry omipona ase. Morara exiryke jepehpyryme Ritonōpo nekarory

apoñko ase,” kananõ mä azahkuru. Epyrypäko rokë mä toto, Aparão ehtopöypyry sã pyra Ritonõpo onenetupuhpyra toexirykõke. Ritonõpo tonetupuhse tyya exiryke sã rokë inekarohpyry tapoise Aparão a, pake: “Morohne ekarõko ase,” tykase Ritonõpo exiryke eya.

¹⁹ Morara ahtao oty katohme Ritonõpo a tõmiry tymeropose Moeze a? Aryypyra, moro tymeropose tyyryppyrykõ enetupuhtohme iirypyryme exiketomo a. Axítao rokë roropa moro tymeropose, Aparão pary Kyrixtu oehtâne rokene. Morohne pokon pake Aparão turuse Ritonõpo a. Ritonõpo tynymeropohpyry ekarone tynenyohtyamo a, ekarotohme Moeze a imerotohme imehnõ neneryme.

²⁰ Yrome tõmiry ekaroryhtao Aparão a, Ritonõpo rokë kynexine. Tynenyohtyä maro pyra, takorehmaneke pyra. Enara kynexine, toiroro.

Sē nase Moeze nymerohpyry pokon

²¹ Yrome asakoro pyra mana, iirypyrymäkõ kuräkatoh asakoro pyra mana. Moeze nymerohpyry omipona kukuruhtao iirypyrymäkõ onukuräkasaromepyra mana. Iirypyrymäkõ tukuräkase ahtao Moeze nymerohpyry kukuru pokon, imepõ onekaropyra Ritonõpo exiry kypynanohtohkõme, kyyryppyrykõ korokatohme roropa.

²² Ynara tymerose sero pokon Ritonõpo omiryme: “Tymyhse sã sero põkõ emero porehme iirypyrymäkomo a,” tykase. Naeroro Jezu Kyrixtu enetuputyryhtao kyya xine kymyhpokatorýko ropa sã Ritonõpo mana. Emero tynekarory

ekarōko roropa mā Ritonōpo kyya xine Jezu enetuputyryhtao kyya xine.

23 Kyrixtu oehpyra ahtao, enetuputyry waro pyra sexiatose. Morara exiryke Moeze nymerohpyry rokē kutuarōtanopyatose zae ehtoh pokō. Apurutyā sā sexiatose Kukurākanekō enetupuhtāne rokē kyya xine.

24 Poeto sā sexiatose, naeroro kuātanohponekōme sā Moeze nymerohpyry kynexine. Poetohti wātanohne tunuātanopyry tō eraseme mana. Moro saaro Moeze nymerohpyry omipona sexiatose, Kyrixtu oehtāne rokene, kukurākase xine. Kyrixtu enetuputyryhtao kyya xine, kukurākatoryōko mana.

25 Seromaroro Kyrixtu enetupuhnōko sytatose. Kyrixtu enetuputyryhtao kyya xine poeto sā pyra sytatose. Zuātatyā sā sytatose. Naeroro Moeze nymerohpyry se hkopyra toehse sytatose, kuātanohnekōme pyra toehse exiryke.

26 Seromaroro Ritonōpo poenōme toehse matose, Imūku maro, Jezu Kyrixtu enetuputyryke oya xine.

27 Kyrixtu tonetupuhse oya xine exiryke, tōpurihkase matose ipoetoryme oexirykō waro imehnō ehtohme, isā roropa oehtohkōme.

28 Seromaroro juteu tō oxisā Ritonōpo a mana juteutōkara maro. Imehnō namoto tō oxisā roropa mana tamoreme sā erohketō maro. Orutua kō oxisā roropa mana nohpo tō maro. Oxisā matose Ritonōpo a Jezu Kyrixtu maro awahtao xine.

29 Kyrixtu poetoryme oexirykōke, Aparāo pakōme nymyry matose. Mame Ritonōpo

nekarory esēme exīko matose Kyrixtu maro,
Ritonōpo omihpyry ae ro Aparão a.

4

¹ Toipe ahno tumükue exikety. Toorihse ahtao imōkomohpyry esēme imūkuhpyry exīko mana, tuātase tahtao rokene. Yrome wātara ro tahtao mā arypyra aporo. Esēme ro mā repe, yrome namoto sā rokē mā aporo. Tumy ekepyry mōkomohpyry pokō pyra mā aporo, poetome ro toexiryke.

² Mame tumyke pyra toehse exiryke imep̄y zuātanohnōko mana. Imōkomory eraseme exīko roropa zuātanohne mana. Jū ekepyry omihpyry poe zuātakepyry ponāmero eraseme exīko mana.

³ Mokyro sā sexiatose pake, poetōpo sā rokene. Ritonōpo onenetupuhpynō esēkō omipona rokē sexiatose Kyrixtu onenetupuhpyra ro kuahtao xine.

⁴ Mame aehtoh po toehse ahtao, Tumūkuru tonehpose Ritonōpo a, Kyrixtu tonehpose nohpo mūkurume aenurutohme, juteume roropa aenurutohme. Moeze nymerohpyry omipona toehse roropa ynororo.

⁵ Mame ynara kase kymarokō Ritonōpo a: “Moeze nymerohpyry omipona exisaromepyra ynanase,” kase kymarokomo. “Otara zae exīko ynanahē Ritonōpo a?” kase kymarokomo. Yrome ynara āko Kyrixtu kyya xine: “Juzenu ekarōko ase oya xine okurākatohkōme Ritonōpo a. Moeze nymerohpyry omipona oexirykō se pyra ase. Ritonōpo poenōme oexirykō se rokē ase,” āko Jezu kyya xine.

⁶ Mame Tumūkuru zuzenu tonehpose Ritonōpo a kuaka xine, Ritonōpo poenōme kuexirykō waro kuehtohkōme. “Papa, Papa,” āko mā Zuzenu kukurohtao xine.

⁷ Morara exiryke Ritonōpo poenōme kuehtohkō waro kuexirykōke namotome pyra sā toehse sytatose, ipoenōme toehse kuexirykōke. Morara exiryke kurā ekarōko Ritonōpo mā kyya xine, typoenōme tyrise eya kuexirykōke.

Torētyke Pauru ehtopōpyry pokō sero Karaxia pōkō pokō

⁸ Apitoryme Ritonōpo waro pyra mexiatosene. Morara exiryke imehnō neponāmary omipona mexiatose. Ritonōpo poetoryme pyra mexiatose roropa.

⁹ Seromaroro Ritonōpo waro toehse matose. Awaro xine roropa Ritonōpo mana. Oty katoh irumekary se ropa matou? Oty katoh imep̄y ritō tō xihipyry eahmary se matohu? Oty katoh toto namotome oexirykō se ropa matohu?

¹⁰ Azahkuru matose ynara āko: “Zae exīko sytatose Ritonōpo a tehme ehtoh riryhtao kyya xine kuropōme pyra ehtohme, nuno etyhypyry po, jeimamary po, ikonopory po roropa, enara,” āko matose repe azahkuru.

¹¹ Torētyke ase opoko xine, yronymyryme kuamorepatosene repe. Otarāme toiparo rokē jakītase āmoreparykō pokō.

¹² Wekyry tomo, ysā oexirykō se ase, Kyrixtu omipona, asā xine roropa jexiryke. Azahkuru pyra mexiatose ymaro, kure rokē mexiatose ymaro.

¹³ Wenikehpyra ro matou? Apitoryme ro Ritonōpo omiry ekarose jytotopōpyry pok oya xine? Kure pyra exiase moroto. Morara exiryke tehme toehse ywy amaro xine.

¹⁴ Mame: “Moky xihipyry, Pauru xihipyry,” kara mexiatose ypoko. Kure pyra jexiry nuriame nexiase repe oya xine. Yrome jenyohpyra ropa mexiatose morotoino. Kure rokē kyriatose. Ritonōpo nenyokyhpyry sā kyriatose. Kyrixtu Jezu kure riry sā roropa kure rokē ymaro mexiatose.

¹⁵ Tākye mexiatose ypoko, ypyno oeixirykōke. Otara toehse matou tākye oehxīpo xine? Opoko xine ynara āko ase: “Oenurukō mukary waro awahtao xine moutory jenurume ekarotohme,” āko ase opoko xine.

¹⁶ Seromaroro oepekōme pyra toehse hano? Otarāme zae jotururu exiryke.

¹⁷ Mokaro opyno xine sā toh mā repe. Yrome āmorepatohkō eya xine mā popyra. Amarokō apikary se toh mā ywinoino. Ypyno oehtopōpyrykō sā typyno xine oriporykō se rokē toh mana.

¹⁸ Imehnō pyno kuexirykō kure. Yrome toto enekunohtohme rokē kure sā toto riryhtao, popyra. Amaro xine rokē jahtao pyra imehnō pyno ehtoko. Emero rokē, moe jahtao roropa kure ehtoko imehnō maro.

¹⁹ Poetohti, opoko xine sam āko ase. Enurusasaka exikety sā ase sam āko opoko xine. Sam kakehpyra ase roropa Kyrixtu omipona ipunaka oeixirykō eraximaryke ya.

²⁰ Seromaroro amaro xine jexiry se ase, ipunaka. Jotururu se ase amaro xine okurākarykō pok otonōpo a tākye jehtohme ropa opoko xine.

Torētyke ase opoko xine.

Sara tō enetupuhtoh pokō sero Akara maro

21 Etatoko pahne, Moeze nymerohpyry omipona se exiketomo, tuaro nymyry hmatou? Moeze omihpyry wahro?

22 Ynara tymerose Moeze a Ritonōpo omiryme. Aparāo asakoro tumükue toehse. Toiro inamoto mūkurume. Toiro ipyty nymyry mūkurume.

23 Inamoto mūkuru tonuruse ahno mūkurume rokene, kymarokō samo. Yrome ipyty rohtakano, Ritonōpo omi poe tonuruse poeto, ynara tykase Ritonōpo exiryke pake: “Opty emūkuāko mana,” tykase Ritonōpo Aparāo a.

24 Moro pokō ynara enetupuhnōko sytatose. Nohpo tō asakoro kynexine. Ritonōpo omihpyry ekarotopōpyry asakoro ehtoh samo. Osemazuhme tōmiry tokarose Moeze a. Ypy po ahtao tōmiry tokarose eya imerotohme, Xinai po ahtao. Mokaro Moeze nymerohpyry omipona se exiketō Aparāo poetory mūkuru sā mana, Akara mūkuru samo. (Ypy Xinai Arapia po mana.)

25 Seromaroro ynara kananō nae: “Moeze nymerohpyry omipona sehtone, kure kuehtohkōme Ritonōpo a,” āko toto. Morara kananō mā Akara mūkuru sā toto, Iximaeu samo. Mokaro juteu tomo, Jerusarē pōkomo. Akara mūkuru sā mā toto.

26 Yrome imep̄y pata nae, Jerusarē panō kapu ao. Moro pata kaeno. Moro po toehse sytatose, Aparāo pyty mūkuru sā kuexirykōke, Izake samo. Kyyrypyrykō tykorokase Ritonōpo a, tonetupuhse kyya xine exiryke.

27 Ynara āko Ritonōpo omiry:

“Kuku, emūkuapitopyra mase repe.
 Yrome tākye exiko.
 Poetoēme exipitopyra mase repe.
 Yrome tākye exiko.
 Onio nurumekahpyryme mase repe.
 Yrome tumūkue exiketyme exīko mase tuhke.
 Tynio maro exikehpyra exikety motye emūkuāko
 mase.
 Naeroro tuhke oponē emamyryke tākye exiko,”
 tykase Ritonōpo. Moro tymerose Izaja a pake.

²⁸ Wekyry tomo, Ritonōpo omi poe Izake tonuruse. Naeroro mokyro saaro matose, tonuruse sā oexirykōke Ritonōpo Zuzenu poe.

²⁹ Mame mokyro a, ahno poe rokē aenuruuhpyry a tounehse Ritonōpo omi poe aenuruuhpyry. Moro saaro mā seromaroro. Ritonōpo Zuzenu poe aenurutyāme kuexirykōke kueunohtorýko mā Moeze nymerohpyry omipona exiketomo.

³⁰ Yrome ynara tymerose roropa Ritonōpo omiryme: “Anamoto aropoko ropa atapyī tae, imūkuru maro. Mokyro mūkuru mā omōkomory esēme pyra mana. Opyty nymyry mūkuru rokē mā omōkomohpyry esēme exīko,” tykase Ritonōpo Aparāo a.

³¹ Morara exiryke, wekyry tomo, inamoto mūkurume pyra sā sytatose, ipyty nymyry mūkurume sā sytatose.

5

Orēpyra ehtoko zae oexirykō pokō

¹ Tymyhokase ropa sā sytatose Moeze nymerohpyry pokō pyra kuehtohkōme. Kyrixtu kyjamihantohpoatose kukurākarykohtao. Morara

exiryke orēpyra ehtoko zae oexirykō pokō. Ynara kara ehtoko: “Moeze nymeropohpyry omipona sehtone kure kuehtohkōme Ritonōpo a,” kara ehtoko. Morara karyhtao oya xine imykyhpyry saaro matose.

² Etatoko pahne, ywy ase Pauru, ynara āko ase oya xine, aipotapihpyry sahkaponanō omipona awahtao xine: “Kyrixtu omipona ase,” āko matose toiparo rokene. Osenekunohnōko rokē matose, āko ase oya xine.

³ Morara exiryke otuarōtanohtorýko ase. Aipotapihpyry tysahkase oya xine ahtao kure repe, emero Moeze nymerohpyry omipona awahtao xine rokene. Emero pyra aomipona awahtao xine ekurehnōko rokē matose.

⁴ Mame ynara karyhtao oya xine: “Moeze nymerohpyry omipona jexiryke, kure exīko ase Ritonōpo a,” karyhtao oya xine, toiparo rokē kure oehtohkō pokō matose. Kyrixtu winoino tōtouse ropa matose. Imaro pyra toehse matose, morara karyke oya xine. Morara awahtao xine Ritonōpo kure oripopyra xine mana.

⁵ Yrome kymarokō tyoro. Jezu Kyrixtu enetupuhnōko sytatose. Morara exiryke kukurākatorýko Ritonōpo mana. Zuzenu kuakorehmatorýko roropa mana kukurākarykō eraximaryke kyya xine, tonetupuhse kyya xine exiryke.

⁶ Kyrixtu Jezu maro kuahtao xine kuaīkōpotapihpyry tysahkase ahtao, oty kara. Onysahkara ahtao oty kara roropa mana. Ynara rokē kure Ritonōpo a mana, Jezu Kyrixtu enetuputyry kyya xine. Mame imehnō pyno exīko

sytatose, Jezu tonetupuhse exiryke kyya xine.

⁷ Orēpyra mexiatose repe. Onoky omi poe Ritonōpo omipona pyra toehse ropa matou? Oty poe tyoro toehse matou?

⁸ Ritonōpo poe pyra tyoro toehse matose. Eya toahmase matose tōmipona oehtohkōme.

⁹ Pitiko rokē pou porutatoh toximase ahtao tiriiku maro, porutāko pitiko pyra mana, poume tyrisemy. Moro saaro toiro azahkuru amorepatō amaro xine ahtao azahkuru enetupuhnōko matose emero porehme, pou porutatoh risē sā tiriiku maro.

¹⁰ Yrome awaro xine ase. Kyrixtu Kuesēkō maro oexirykō waro ase. Eramara roropa matose, Kuesēkō omipona oehxīpo xine. Ysā enetupuhnōko rokē matose. Morara exiryke azahkuru āmorepahpōkō wānohnōko Ritonōpo mana. Otarāme imehxo exikety, otarame ime hkopyra ynororo. Mokyro wānohnōko Ritonōpo mana. Zuaro ase.

¹¹ Jakorō tomo, imehnō ynara āko ypoko: ‘Pauru ynara nase: ‘Aīkōpotapihpypy isahkapoko,’ nase Pauru,’ āko toto ypoko. Yrome ajohpe rokē toto. Ajohpe pyra moxiā ahtao, yzehno pyra moxiā exiry. Yrome ywy ynara āko: “Jezu exixihmatopōpyry pokō tonetupuhse oya xine ahtao rokē, Ritonōpo okurākatorýko mana,” āko ywy. Morara exiryke yzehno ro toh nase.

¹² Kure ya okonehmanekō esahkaryhtao tamoreme xine. Ah mokaro nosemukā toto tamoreme xine rokene.

¹³ Jakorō tomo, Ritonōpo a tyjamitunuru tokarose oya xine imyhokatyā sā oehtohkōme.

Yrome tuaro ehtoko ajoajohpe pyra oehtohkōme. Ynara kara ehtoko: “Ritonōpo a tyjamitunuru tokarose ya ypenetatoh pokō jehtohme,” kara ehtoko. Morara karyhtao oya xine openetatohkō rumekary waro pyra matose. Morara kara ehtoko, Ritonōpo jamitunuru nae oexirykōke, imehnō pyno ehtoko roropa. Morara awahtao xine oxime atakorehmāko matose.

¹⁴ Ynara exiryke, Ritonōpo nymeropohpyry Moeze a ynara katoh tonō nae: “Imehnō pyno ehtoko, osepyno oehtohkō samo,” āko. Imehnō pyno awahtao xine pake Moeze nymerohpyry omipona toeħse matose.

¹⁵ Yrome imehnō pokōnopyryhtao oya xine, toto kerekeremaryhtao roropa oya xine, osekatō sā matose. Morarame okynā pyra osepyno oehtopōpyrykō enahkapōko matose āmoreme xine.

Kypenetatohkō Ritonōpo Zuzenu penetatoh sā pyra tyoro

¹⁶ Ynara āko ase oya xine, Ritonōpo Zuzenu oesēkōme tyritoko. Oesēkōme ahtao openetatohkō pokō pyra exīko matose, pake oehtopōpyrykō sā pyra exīko matose.

¹⁷ Ynara exiryke, kypenetatohkō Ritonōpo Zuzenu penetatoh sā pyra tyoro mana. Ritonōpo Zuzenu Kurā poe kure oehtohkō se matose. Yrome openetatohkō tyoro. Morara exiryke kure se awahtao xine ro, āmoreme xine kure exisaromepyra matose.

¹⁸ Ritonōpo Zuzenu oesēkōme ahtao, ynara kara matose: “Moeze nymerohpyry omipona sehtone, kure kuehtohkōme Ritonōpo a,” kara matose.

¹⁹ Openetatohkō waro matose. Openetatohkō pokō awahtao xine iirypyryme matose. Imehnō nohpo pokō se matose. Mame oorypyrykō pokō awahtao xine, ehxiropyra matose.

²⁰ Ahno nyrihpyry rokē eahmāko matose, Ritonōpo myakāme. Pyaxi pokō roropa matose. Oxiehno exīko matose. Atatapoīko matose. Otumoxike exīko matose. Imehnō zehno exīko matose. Oyamene se xine rokē matose, otytyko se. Imehnō kerekemary pokō matose. Moromeīpo oseosezuhnōko rokē matose atae pyra oexirykō pokō,

²¹ zumoxike exīko matose. Etŷnōko roropa matose. Oximōnōko matose oorypyrykō pokō oehtohkōme. Emero morohne pokō matose. Naeroro, tuaro ehtoko, ase oya xine, morohne pokō pyra oehtohkōme. Morararo āko ropa ase seromaroro oya xine, wenikehpyra oehtohkōme. Morohne pokō awahtao xine omōpyra matose Ritonōpo esaka.

²² Yrome Ritonōpo Zuzenu oesēkōme ahtao ynara sā exīko matose, imehnō pyno exīko matose. Atākyemāko matose roropa. Torētyke pyra exīko matose. Penekehpyra roropa matose. Enupunāko matose roropa imehnō pokō. Kure rokē imehnomo a matose. Kuesēkō omipona matose.

²³ Imehnō motye se pyra roropa matose. Osenetupuhnōko matose oorypyrykō pokō pyra oehtohkōme. Enara matose Ritonōpo Zuzenu oesēkōme ahtao. Morara awahtao xine zae rokē matose, pake Moeze omihpyry omipona toehse roropa matose.

²⁴ Jezu Kyixtu poenõme oexirykõke oorypyrykõ pokō oehtopõpyrykõ turumekase oya xine. Openetatopõpyrykõ roropa oorypyrykõ pokō turumekase oya xine Kyixtu jamitunuru poe.

²⁵ Ritonõpo Zuzenu jamitunuru nae matose. Morara exiryke oesẽkõme tyritoko aomipona oehtohkõme.

²⁶ Tuisame se pyra ehtoko. Imehnõ onuropyra ehtoko. Imehnõ zumoxike pyra ehtoko roropa, enara.

6

Oenupunatoko imehnõ poko

¹ Jakorõ tomo, imepõ Jezu poetry tyyryppyry pokō toehse ahtao, mokyro maro oturutoko. Ritonõpo Zuzenu omipona awahtao xine, mokyro maro oturutoko tyyryppyry rumekatohme ropa eya. Yrome mokyro onuromara ehtoko. Tuaro ehtoko roropa, oorypyrykõ pokō oripopyra xine joroko tamuru ehtohme.

² Oenupunatoko imehnõ poko, toto etuIMARY eneryhtao oya xine. Mame akorehmaryhtao oya xine Kyixtu omipona exiko matose.

³ Yrome ynara kananõ nae: "Tuisamehxo ywy. Morara exiryke imehnõ akorehmary se pyra ase, tuisame jexiryke," ãko repe, ajohpe. Osenekunohnõko rokë mä tuisame toexiry poko.

⁴ Osenetupuhtoko ãmoreme xine zae oexirykõ pokō. Zae nymyry awahtao xine Kuesẽkõ nyriphypyry pokō, tãkye exiko matose onyrihpypyrykõ pokō. Mame ynara kara roropa ehtoko: "Ynyrihpypyry rokë kure. Imehnõ nyrityã motye," kara ehtoko onyrihpypyrykõ pokō.

⁵ Mame akīme pyra roropa ehtoko emero porehme, oerohtohkō pokō.

⁶ Tamorepase awahtao xine Ritonōpo omiry pokō, āmorepanekō epehmatoko omōkomorykō ke. Morara awahtao xine toto akorehmāko matose.

⁷ Osenekunohpyra ehtoko. Ritonōpo onenekunohsaromepyra matose. Otyro tarykase oya xine ahtao, mororome ro epery apoīko ropa matose.

⁸ Moro saaro oorypyrykō pokō awahtao xine oorypyrykō epehpyry apoīko ropa matose. Orihnōko matose jūme. Yrome Ritonōpo Zuzenu omipona awahtao xine, orihpŷme exīko matose jūme, Ritonōpo Zuzenu poe.

⁹ Naeroro penekohpyra sehtone imehnō riry pokō kure. Morarame poremāpyra kuahtao xine kurā apoīko sytatose imeīpo.

¹⁰ Morara exiryke imehnō pokō enupunakehpyra sehtone. Jezu poetry tō pokō roropa senupunatone kuhse.

Pauru osekazumatopōpyry

¹¹ Sero etyhpypyry merōko ase, jemary ke rokene. Inūmehme sā ynymerohpypyry nase.

¹² Āmorepanekō mokaro, aīkōpotapihpyry sahkapory sato komo, orēpyra toexirykō se toh mā repe. Imehxo toexirykō se roropa toh mana. Morara exiryke ynara kary se pyra toto: “Jezu Kyrixtu poe rokē orihpŷme exīko sytatose, toorihse exiryke kkymyakākōme, kyyrypyrykō epehpyryme,” kary se pyra toh mana. Oty katohme? Tuhkākō morohne kary etary se pyra exiryke.

¹³ Yrome mokaro jaīkōpotapihpyry isahkatyā Moeze nymerohpyry omipona pyra ro toh mana.

Mame aīkōpotapihpyry sahkapyry se toto, imeīpo toepyryparykō se toexirykōke. “Yna omiry totase ahtao, tuhke tyaīkōpotapihpyry tysahkapose,” kary se rokē toto imehnō netaryme.

¹⁴ Yrome ase epyrypara kure jexiry poko. Jezu Kyrixtu Kuesēkō exixihmatopōpyry poko rokē epyrypāko ase. Ynara exiryke, toorihse Jezu exiryke, josenetupuhtoh tyrisenā sā toehse. Jezu onenetupuhpynō penetatoh se pyra ase. Morararo Jezu onenetupuhpynō mā ysā se pyra roropa toto, enara.

¹⁵ Jezu Kyrixtu omipona kuahtao xine, aipotapihpyry tysahkase ahtao, oty kara. Onysahkara ahtao, oty kara roropa. Toiro rokē kure. Kuosenetupuhtohkō tyrisenā sā toehse ahtao, moro mā kure kuhse.

¹⁶ Ōsenetupuhtohkō tyrisenā sā mana. Naeroro ynara se ase Ritonōpo a. Opoko xine Ritonōpo enupunary se ase. Torētyke pyra oexirykō se roropa ase Ritonōpo a. Morara se roropa ase emero Ritonōpo poenō nymyry poko, emero pata tō po.

¹⁷ Taroino oseosezuhno etary se pyra ase, aipotapihpyry sahkary poko. Upū poko piūmero nase, jetapatopōpyry topu ke. Jezu epetōkara a typitypipohse ywy. Moro eneryke Jezu namotome jenetupuhnōko imehnō mana.

¹⁸ Jakorō tomo, ynara āko ase Jezu Kyrixtu Kuesēkomo a: “Karaxia pōkō pyno exikehpyra exiko,” āko ase. Enara rokene.

 Khmer Standard Version of the Holy Bible in
the Khmer Language of Cambodia

Copyright © 1997, 2005 The Bible Society in Cambodia

1

© រក្សាសិទ្ធិដោយសមាគមព្រះគម្ពីរសកល

គ្រប់ផ្តុក នៃ ស្ថិតិក នេះ មិន ត្រូវ បាន ដលិច បុ ប្រើប្រាស់ តាម ទំនួន បុ មធ្យាងបាយ បែប អង្វីថតគ្រឿនិក បុ ម៉ាសីនុយ រួមទាំង ការ ចែក ចំណាំ ភាគ់ សំលែង ផ្ទុក នូវទិន្នន័យ ប្រព័ន្ធបាមួយដែល អាច យកមកបុ ប្រើ ដោយ គ្មាន ការអនុញ្ញាត ពី សមាគម ប្រាជៈ គ្មីរកម្មជានៅ។ ប្រសិនបើ មាន ការ ដក ក្រសួង អគ្គបទ គ្មីរកម្ម ចាប់ពី ១០០០២ ឡើងទៀត ត្រូវ សំការអនុញ្ញាត ពី សមាគម ប្រាជៈ គ្មីរកម្មជានៅ។

Quotations of the Bible in Khmer Standard Version in any form, must obtain written permission from the Bible Society in Cambodia if the quoted material is inclusive of at least 1,000 verses, or a copy of any book wholly or partially, which amounts to 50% of the book quoted. For any long quotation, notice of copyright must appear as follows: Text copyright © 1997, 2005 United Bible Societies. Used by permission.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files
dated 26 Apr 2025

fc9611d4-b5f2-5730-b6c2-58f2658eac89